

Motion till riksdagen 2010/11:So502

av **Barbro Westerholm (FP)**

Diskriminering på grund av ålder och sexuell läggning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder mot diskriminering av äldre homo-, bi- och transsexuella personer.

Motivering

Homofobi är något som påverkar homo-, bi- och transsexuella (hbt-) personer genom livet. Situationen har dock förbättrats under senare år. Sjukdomsklassificeringen är avskaffad. Partnerskapet har ersatts av lag om könsneutralt äktenskap. Hbt-personer får adoptera barn och lesbiska par kan få tillgång till insemination även om det inte är oproblematiskt att förverkliga riksdagsbeslutet. Genom EU:s direktiv och den svenska diskrimineringslagstiftningen mot diskriminering på grund av sexuell läggning har signaler skickats ut att samhället ser det som oacceptabelt att hbt-personer diskrimineras på grund av sin sexuella läggning. Ändå löper hbt-personer fortfarande risk för negativt bemötande. Värst är de hatbrott, till och med med dödlig utgång, som fortfarande begås. Om vad äldre hbt-personer möter är det mycket tyst men också de utsätts för olika kränkningar. Det vi vet har kommit fram genom fallbeskrivningar, här behövs forskning om vad äldre hbt-personer utsätts för. Sådan forskning bör stimuleras och understödjas.

Den svenska diskrimineringslagen (2008:567), som trädde i kraft den 1 januari 2009, ger ett långtgående skydd mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. För ålder har vi idag endast en lag mot diskriminering i arbetslivet. För ett år sedan tillsatte regeringen en utredning om åldersdiskriminering (SOU 2010:60). Den överlämnades till regeringen i augusti 2010 med förslag om en vidgning av lagen

Fel! Okänt namn på

mot diskriminering på grund av ålder i arbetslivet till att omfatta de samhällsområden – utom värnplikt och civilplikt – som idag saknar sådant skydd. Det här är efterlängtat, men erfarenheten visar att det inte räcker med lagar som sänder ut normer i samhället, det fordras att de också omsätts i praktisk handling – och att ändra attityder är svårt.

Äldre hbt-personer möter dubbel diskriminering, dels på grund av sin sexuella läggning, dels på grund av sin ålder. Det här är människor som bär på erfarenheter från den tid då homosexualitet ansågs som en sjukdom och då läkare ordinerade stötande behandlingar för att ”patienten skulle bli frisk”. Äldre hbt-personer har levt under en tid då man hemlighöll sin sexuella läggning och en del har än i denna dag inte offentliggjort den.

I hälso- och sjukvården finns en bristande förståelse för att hbt-personers familjebild ser annorlunda ut. Det finns de som står ensamma när behov av sjukvård och omsorg dyker upp eftersom många av dem inte har egna barn och kontakten med övriga familjemedlemmar kan ha brutits tidigare i livet. Å andra sidan kan de ha en krets omkring sig av personer som vårdens och omsorgens medarbetare inte uppfattar som närstående och därmed till och med avvisar.

Personalen inom vården och omsorgen av äldre har ofta bristfälliga kunskaper om hur man bäst möter äldre hbt-personers medicinska behov, särskilt när det gäller depression och andra psykiska sjukdomar men också när det gäller hiv/aids som är vanligare bland hbt-personer. Idag lever människor med hiv/aids längre än för tio år sedan tack vare tillgången på effektivare läkemedel. Samtidigt möter de tidigare än andra äldre nedsättning av njurfunktionen, cancer och osteoporos samt infektioner, något som vårdens och omsorgens personal måste vara väl förtrogna med hur de ska handlägga.

Också inom andra områden är det viktigt att den personal den äldre hbt-personen möter har kunskaper om hbt-personers behov. Det gäller polisen, det gäller domstolarna, det gäller bostadsförmedlare och andra yrkesgrupper som har att ta beslut som gäller hbt-personer.

I samband med vidgningen av lagen mot diskriminering på grund av ålder bör åtgärder initieras inom olika samhällsområden för att höja kunskaperna om äldre hbt-personers situation och behov.

Stockholm den 27 oktober 2010

Barbro Westerholm (FP)